www.svoboda-news.com

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CI No. 144. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 30, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СУБОТА, 30-го ЛИПНЯ 1994. Ч. 144. РІКСІ

Пам'ятаймо про Україну!

УКРАЇНІ ЗНОВУ ОБІЦЯЮТЬ ДОПОМОГУ

Київ (УНІАР). — Тут 27-го липня Президент України Леонід Кучма та прем'єр-міністер Віталій Масол зустрілися з директором-розпорядником Міжнародного Валютного Фонду (МВФ) Мішелем Кандесю.

Під час зустрічі розмова зосередилась навколо необхідности структурної перебудови економіки, забезпечення соціяльного захисту населення та мобілізації допомоги з боку міжнародної громадськости. Кандесю підкреслив, що результати реформ будуть вагомими лише під умовою динамічних заходів з боку українського Уряду.

М. Кандесю вважає, що сьогоднішня програма економічної стабілізації України, на відміну від попередніх програм, має докорінно змінити тяжку ситуацію в державі. Кандесю повідомив, що він запропонував послати в Україну місію Міжнародного валютного фонду для вивчення стану справ у монетарній політиці та підготови заходів з боку міжнародної спільноти на подолання інфляції в Україні.

Під кінець пресової конференції, яку М. Кандесю дав після зустрічі з Президентом України, гість зауважив, що „надалі можливо будуть й інші кредити", але це залежатиме від ефективности впровадження економічних реформ.

Щоправда, під час зустрічі з делегацією УККА 21-го липня, Президент Л. Кучма заявив, що коли йдеться про допомогу від ЗСА, то вона „більш галаслива, ніж правдива", оскільки нею користуються переважно американські консультанти. Крім того, Л. Кучма вважає, що ЗСА великою мірою навіть гальмують економічний розвиток України.

В Україні

(З інформації УНІАР)

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма підтвердив своє негативне ставлення до фінансового курсу карбованця до доляра, а також висловив певність, що народ підтримає його перший указ, спрямований на боротьбу зі злочинністю.

ЛЬВІВ. — Тут відбулося віче, організоване обласним відділом Української Республіканської Партії. Керівник обласної УРП Олег Павлишин сказав, що організація на президентських виборах підтримувала Леоніда Кравчука, та оскільки все ж перемог Леонід Кучма, то УРП уважно стежитиме за всіма його діями. Політолог УРП Володимир Чемерис закликав демократів до єднання з метою протистояти червоним директорам, якщо вони намагатимуться ввести в життя антиукраїнські ідеї. Голова УРП Михайло Горинь закликав активніше шукати альтернативні енергоносії, щоб унезалежнитися від Росії.

КИЇВ. — Політична рада Партії Зелених України ухвалила постанову такого змісту: „Поважаючи волевиявлення більшости громадян, котрі взяли участь у голосуванні, 'зелені' однак не можуть вважати їхній вибір виправданим. Обрання Леоніда Кучми Президентом України стало перемогою великого промислового капіталу і військово-промислового комплексу, виразником інтересів котрого залишається лідер Українського Союзу Промисловців і Підприємців (УСПП). Обіцяна Л. Кучмою економічна інтеграція з Росією за умов нереформованости національних економік, обернеться відновленням екстенсивної господарської системи СССР".

КИЇВ. — Голова Комісії Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинність Григорій Омельченко повідомив, що у 1993-94 роках у зовнішньо-економічній діяльності взяли участь понад 40,000 державних та комерційних структур України, більшість з яких не займаються виробництвом. За вивезений з України товар на їхніх рахунках з кордоном залишилося понад 20 біль. ам. дол. Депутат Г. Омельченко навів численні приклади порушень законів з боку народних депутатів України і висловив пропозицію скасувати депутатську недоторканість, щоб можна було депутатів притягнути до відповідальности.

ПОЛТАВА. — Група депутатів Верховної Ради від Полтавської области — Григорій Омельченко, Вячеслав Білорус та Володимир Головко звернулися до Верховної Ради України із заявою, у якій офіційно зняли з себе передбачену депутатським статусом юридичну недоторканість.

СЕВАСТОПІЛЬ. — Соціялісти і комуністи України різко засудили рішення Севастопільської Міської Ради про відновлення царського герба міста. У заяві Соціялістичної Партії України сказано, що цей крок має на меті зірвати домовлення між Україною та Росією щодо Севастополя і Чорноморської фльоти. „Ми оцінюємо цей крок як пряме догідництво Єльцинові та його антинародному оточенню, які розвалили Совєтський Союз..., зрадили пам'ять захисників Севастополя", — сказано у заяві.

СИМФЕРОПІЛЬ. — Республіканська партія Криму заявила, що з приходом Леоніда Кучми на пост Президента відносини Криму з Україною перейдуть на договірні засади. Союз політики Редспубліки Крим, відомий також як кримська філія Міжрегіонального бльоку фирою Кучми-Гриньова, у привітальній телеграмі Л. Кучмі обіцяє свою підтримку у подоланні кризи в суспільстві та відновленні розірваних зв'язків і єдиного економічного простору. Національний рух кримських татар у листі до Л. Кучми висловив надію, що за його керівництва державою „закінчиться політика цинізму і брехні у відношенні до кримсько-татарського народу і всіх мешканців півострова".

ВІДЗНАЧЕННЯ РОКОВИН САМОСТІЙНОСТИ В КЕРГОНКСОНІ

Кергонксон, Н.Й. — Місцева громада відзначує третю річницю самостійности української держави в неділю, 21-го серпня ц.р., у церковній залі після Святої Літургії і Молебня. Управи відділів УККА і УАКР запрошують до участи.

ЗУСТРІЛИСЯ ПАРЛЯМЕНТАРНІ ДЕЛЕҐАЦІЇ УКРАЇНИ І РОСІЇ

Київ (УНІАР). — У середу, 27-го липня пресова служба Верховної Ради повідомила, що українська парляментарна делегація, очолювана Олександром Морозом, 26-27-го липня зустрілася у Москві з головою уряду Російської Федерації Віктором Чорномирдіним, головою Ради федерації Володимиром Шумейком, головою Державної думи Росії Іваном Рибкіним та міністром закордонних справ Росії Андреєм Козиревим.

Як повідомив на пресовій конференції О. Мороз, під час зустрічі знайдено спільну думку і сторони погодилися на необхідності зміцнювати і поширювати співпрацю між двома державами. Особливу увагу приділено підготові до підписання договору про дружбу і співробітництво під час відвідин Б. Єльцинним України.

Верховна Рада затвердила В. Радченка міністром

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 27-го липня, Верховна Рада України затвердила генерал-лейтенанта Володимира Радченка міністром внутрішніх справ України. За нього проголосували 248 депутатів, проти — 14, утрималися 10, не взяли участи у голосуванні — 25 депутатів. Всього в цей день зареєструвалося 300 депутатів. Кандидатуру Радченка затвердили на пропозицію Президента Леоніда Кучми.

Перед затвердженням депутати з фракції „Державність" і фракції Руху зустрілися з В. Радченком. Після цього поширилась чутка, що Радченко погрозив: якщо колишні дисиденти не припинять розповсюджувати дані про його минуле, то він оприлюднить дані про „сексотів".

Того ж дня депутати затвердили правило, якою мовою мають виступати депутати українського парляменту. У другій точці першої статті сказано: „У разі, коли оратор не володіє державною мовою, він має право виступати іншою мовою. Якщо він бажає, щоб його виступ був перекладений українською, оратор завчасно повідомляє головуючого на засіданні у заяві на виступ. В цьому разі Секретаріят Верховної Ради забезпечує переклад його виступу на державну мову".

Верховна Рада також ухвалила зупинити адаптування українських дітей закордонними громадянами, до часу, коли до закону про адоптування будуть внесені зміни.

День раніше Верховна Рада ухвалила постанову про забезпечення діяльности народних депутатів. Ця постанова складається з трьох розділів: оплата праці, соціяльно-побутове забезпечення і матеріяльно-фінансові умови для здійснення депутатом його уповноважень. Згідно з постановою, заробітна плата голови Верховної Ради прирівняна до зарплати прем'єр-міністра: 20 мінімальних зарплат плюс індексація, плюс доплата за ранґу, плюс додаток за особливий характер праці, плюс премія 33 відс. від розміру зарплатні.

Підписано українсько-турецьку військову угоду

Київ (УНІАР). — Українська делеґація 26-28-го липня відвідала Турецьку Республіку. Делеґацію очолив керівник військового відомства України Віталій Радецький, який зустрівся з головою парляменту Туреччини Гусаметдіном Джінодуком, міністром національної оборони Махметом Гельханом та начальником генерального штабу збройних сил Туреччини Доганом Гурешем.

Учасники зустрічі обговорили питання національної безпеки, збереження миру в регіоні та шляхи виконання програми „Партнерство для миру". Військовики Туреччини й України обмінялися думками щодо участи у миротворчих операціях під егідою ООН та спільних навчаннях військових підрозділів України і Туреччини.

Міністер оборони України В. Радецький та міністер національної оборони Турецької Республіки Махмет Гельхан від імени урядів двох держав підписали двосторонню угоду про співпрацю у галузях військової підготовки, технології та науки. Цей документ відкриває широкі перспективи для обміну досвідом військового будівництва, спільних дій у рамках ООН для підтримання миру і тісної співпраці.

Українська делеґація відвідала турецьку школу боронетанкових військ, зустрілася з командуванням навчальної дивізії, а також побувала на підприємствах авіяційної промисловости і повітряній базі Мюртед.

Захід сприятиме мирові в Камбоджі

Банґкок, Таїлянд. — Тут відбулася зустріч керівників зовнішньополітичних департаментів країн південно-східньої Азії з їхніми партнерами з Австралії, Европейського союзу, Зєднаних Стейтів, Канади, Нової Зеляндії, Південної Кореї і Японії. Мова йшла про спільні зусилля, спрямовані на запевнення миру в Камбоджі.

Виступаючи перед журналістами після першого дня зустрічі, міністер закордонних справ Австралії Ґаррет Еванс підкреслив, що „ситуація в Камбоджі дуже нестійка і країна потребує невідкладної міжнародної підтримки". Саме тому на зустрічі обговорювалися способи „координації військової допомоги у формі вишколу старшин і передання оборонного досвіду".

Стало відомо, що цими днями Зєднані Стейти передали камбоджійському урядові машинерію для будівництва доріг і комплекти саперного устаткування вартістю один мільйон доларів. Заступник державного секретаря Строб Толбатт сказав у Банґкоку, що камбоджійці „не зможуть позбутися наслідків трагічного минулого без істотної допомоги світової спільноти.

(Закінчення на стор. 4)

СЛІДИ ЗЛОЧИНУ У БУЕНОС-АЙРЕСІ ВЕДУТЬ В ІРАН

Буенос-Айрес, Арґентина. — За минулі дві доби рятункові служби витягнули з-під зруйнованого терористами будинку арґентинсько-ізраїльської Асоціяції взаємодопомоги ще 19 трупів. Таким чином, число жертв дійшло до 100. Тіла ще 20 осіб розшукуються.

Арґентинська влада посилила заходи безпеки довкола шкіл і коледжів жидівської громади країни. А тим часом слідство у справі цієї акції перемістилося у Каракас, столицю Венесуелі. Контрровідка цієї країни має докази, що іранська амбасада в Буенос-Айресі безпосередньо причетна до організації і здійснення терористичної акції в арґентинській столиці. Йдеться про те, що іранські дипломати координували діяльність терористів, які проводять таємні операції в Латинській Америці і які зв'язані з бойовиками ліванської фундаменталістської групи Гезболла.

Венесуела вислала за свої межі чотирьох іранських дипломатів і проголосила персоною „нон ґрата" амбасадора Ірану в Каракасі. Арґентинські офіційні чинники припускають навіть зірвання дипломатичних стосунків між Арґентиною й Іраном. Це стосується також арґентинсько-ліванських взаємин. Буенос-Айрес вже відкликав свого амбасадора з Бейруту, столиці Ливану.

У зв'язку з цими подіями коментатори згадують червневий заклик лідера Гезболли Гасана Насралли „атакувати Ізраїль буквально скрізь, не обмежуючись лише південноливанським фронтом".

У СВІТІ

В КАЇРІ, ЄГИПЕТСЬКІЙ столиці, відновилися ізраїльсько-палестинські переговори щодо поширення палестинської автономії на всю територію західнього берега ріки Йордан. Під час теперішньої, третьої з черги, тури діялогу палестинську делеґацію очолює міністер плянування і адміністрації автономії Набіль Шаат, а ізраїльську — координатор в питаннях контрольованих територій Данні Ротшільд. Цю туру переговорів Н. Шаат назвав „випробуванням міцности ізраїльсько-палестинського договору". Він підкреслив, що „коли тепер вдасться домовитися щодо передання влади в ділянках охорони здоров'я і освіти, то це переконає усіх, що досягнуті в травні угоди є тривкі та ефективні".

ЯК УЖЕ ПОВІДОМЛЯЛОСЯ, в Москві у вівторок, 26-го липня, президент Росії Боріс Єльцин і президент Естонії Леннарт Мері підписали договір про виведення російських військ з території естонської республіки до 31-го серпня цього року. Зі свого боку, Естонія дала ґарантії, згідно з якими права 10,000 російських військових пенсіонерів прирівнюються до прав громадян Естонії. Проблема, однак, полягає в тому, що президент Б. Єльцин мав досить конституційних уповноважень, щоб підписати цей договір, а президент Естонії подібних уповноважень не має, його підпис мусить затвердити парлямент. Спостерігачі передбачають, що естонські законодавці не схалять підпису президента Л. Мері.

СИЛЬНИЙ ВИБУХ СТАВСЯ у вівторок, 26-го липня, біля будинку ізраїльської амбасади в центрі Лондону. Докладних інформацій про цей новий антиізраїльський інцидент ще нема, відомо тільки, що район вибуху оточений поліцією в радіюсі до одного кілометра й туди не пропускають навіть представників преси. В іншій частині Лондону також збомбленоодин жидівський будинок. В обидвох випадках жертв не було, але було багато поранених.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД НІМЕЧЧИНИ залишив чинними реченці для трьох керівників колишньої комуністичної Східньої Німеччини. Їх звинувачено в тому, що вони наказували стріляти в людей, котрі пробували перейти кордон і втекти на Захід. До чотирьох з половиною років тюрми засуджено одного з провідних функціонерів Соціялістичної єдиної партії Німеччини, 73-річного Ганса Альбрехта, сім з половиною років дістав колишній міністер оборони 74-річний Ганс Кесслер і п'ять з половиною — його заступник 66-річний Фріц Штреліц. Тепер апеляційний суд додав до реченця Г. Альбрехта ще сім місяців. Починаючи від 1961 року, коли німецькі комуністи збудували Берлінський мур, при спробі втекти зі Східньої Німеччини на Захід було вбито майже 600 осіб.

В ОСТАННІ ТИЖНІ ЗНАЧНО активізували свою діяльність прокомуністичні партизанські групи в Колюмбії. Доходить до жорстоких сутичок лівих екстремістів з урядовими військами. Починаючи від минулої неділі, згинуло вже 140 осіб. Мета активних партизанських акцій — показати свою силу і спробувати натиснути на новий уряд Колюмбії, щоб у випадку переговорів домогтися від нього поступок.

КАНАДСЬКА ПОЛІЦІЯ арештувала Чарлі Лі Нокса, одного з керівників мусульманської громади країни. Виглядає, що він причетний до справи вибуху під будинком Світового торговельного центру у Манґеттені в лютому 1993 року. Справжнє ім'я Нокса — Мохаммед Аббас. Є докази, що він був постійно зв'язаний з лібійськими терористичними групами. Маючи американський пашпорт, М. Аббас у квітні цього року в'їхав у Канаду під іншим ім'ям.

МІНІСТЕРСТВО ТОРГІВЛІ Франції повідомило про поліпшення стосунків з Китаєм, які зіпсувалися після продажу французьких винищувачів „Міраж" Тайванові. Вже після того Франція підписала контракти з урядовими структурами і приватними компаніями Китаю на суму до одного біл. дол. Китайці також домовилися з німецькими фірмами щодо модернізації систем транспорту і телекомунікацій. В загальному вартість проєктів, які Китай здійснюватиме спільно зі західніми корпораціями, досягає 5 біл. дол.

ЗЕМЛЕТРУС СИЛОЮ 5.8 ступеня за скалею Ріхтера відбувся на півдні індонезійського острова Суматра. Епіцентр знаходився 50 кілометрів від міста Бенґкулю. Покищо індонезійські інформаційні джерела не повідомляли про жертви і зруйнування.

ЕВРОПА ПОБОЮЄТЬСЯ МУСУЛЬМАНСЬКИХ ТЕРОРИСТІВ

Єрусалим, Ізраїль. — У зв'язку з вибухом в Буенос-Айресі, що знищив будинок жидівського культурного центру, і наступною дискусією перед ізраїльською амбасадою в Лондоні, уряд Ізраїля вимагає посилити охорону своїх представництв, а також різних жидівських організацій за кордоном. Як відомо, крім згаданих акцій, через день після вибуху в Арґентині при дуже загадкових обставинах в Панамі розбився пасажирський літак місцевої летунської лінії, з 19 пасажирів якого 12 були жидами. Єрусалим вважає ці події достатньою підставою, щоб очікувати дальшої хвилі диверсій з боку мусулман-фундаменталістів, які намагаються унеможливити прогрес у переговорах щодо миру на Близькому Сході.

Жертвами вибуху в Буенос-Айресі стали понад 100 осіб, в Лондоні поранено 17 осіб. Спеціялісти трактують ці криваві диверсії найбільшими від середини 80-их років, коли у відповідь на дії ізраїльської армії в Ливані терористи знищили декілька синаґог в містах Европи.

Прем'єр-міністер Ізраїля Іцак Рабін звинуватив у недавніх терористичних акціях уряд Ірану, а також проіранські рухи ісламістів у південному Ливані.

Міністерство закордонних справ Ізраїля вважає, що без сприяння всіх держав неможливо захистити від тероризму ізраїльські представництва і жидівські організації за кордоном.

Тим часом федеральна поліція Арґентини заарештувала трьох осіб, в тому числі жінку-іранку, безпосередньо причетних до вибуху в Буенос-Айресі.

СЕРБИ ПОСИЛЮЮТЬ БЛЬОКАДУ САРАЄВА

Сараєво, Боснія. — Боснійські серби відверто погрожують закрити автобу магістралю, якою в Сараєво протягом останніх чотирьох місяців доставлялися гуманітарні вантажі. Такою є їхня відповідь на осторогу міжнародної спільноти, яка у випадку відмови сербів від остаточного женевського проєкту поділу Боснії збирається посилити економічний тиск на Югославію і навіть скасувати ембарґо на доставу зброї для боснійських мусулман.

Представник ООН у Сараєві сказав, що блькада транспортової магістралі буде означати для мешканців боснійської столиці повну відсутність харчів і медикаментів. Як відомо, в Сараєво щомісяця приходили чотири автові колони з гуманітарними вантажами. Минулого тижня серби вже не пропустили одну таку колону ООН у Сараєво.

В АМЕРИЦІ

АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ФОРДА, одна з найбільших у ЗСА, минулої середи, 27-го липня, звітувала, що у кварталі, який закінчився в червні, її заробітки виносили 1,71 біл. дол. Фірма уважає, що ці успіхи пов'язані зі зростом запотребувань на її авта і вантажники малого формату в ЗСА, а також у Европі. Одначе речники керівництва фірми відразу поспішили з поясненнями, що хоча минулий квартал був успішним понад сподівання їхніх аналітиків, то це не означає, що вони осягнули бажану мету. Навпаки, Дейвид МекКеммон, віцепрезидент фірми і касир, сказав, що „це не є задовільним успіхом", беручи під увагу потреби фірми.

БІЛИЙ ДІМ ЗВЕРНУВСЯ до аґенції федерального уряду, щоб припинили опити про історію ментального стану тих працівників, які потребують окремої перевірки. Офіційні чинники уважають, що це є заходом змінити існуючі правила та зосередитись тільки на останніх п'ятьох роках даного кандидата та спроможности виконування його обов'язків. Це зокрема стосується питання чи в минулому кандидат потребував психіятричного консультанта, бо якщо так то це в ніякому разі не може бути критерієм, щоби закрити дорогу до підвищень чи зміни праці.

КОМАНДУВАННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ армії має намір відкрити 32,000 бойових позицій для жінок-вояків, котрі до цього часу були їм недоступними. Первісний плян для змін був куди більш амбітним, але гостра опозиція зі сторони старших старшин ґенералів армії змусила цивільного секретаря армії погодитись на існуючу версію. Згідно з новим пляном, жінкам-воякам дані дальше залишиться недоступними 27 відсотків позицій. Це у протилежності до морської фльоти і летунства, де майже всі позиції є доступними для жінок-вояків даних військових з'єднань, хоча на думку військових експертів фізичне заповнення жінками цих позицій може потривати навіть кілька років поки найдуться відповідні кандидати з потрібним вишколом, вмінням і охотою.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ЗСА Альберт Ґор, у вівторок, 2-го серпня офіційно відвідає Україну на запрошення Президента України Леоніда Кучми. У програмі цих відвідин заплановано зустрічі з Президентом України, головою Верховної Ради Олександром Морозом, головами постійних комісій та іншими членами українського Уряду. Під час зустрічі плянується обговорити широке коло питань співробітництва між Україною та ЗСА у ділянці ядерного роззброєння та реформування економіки. Не виключається також можливости розгляду питання про надання Україні додаткової фінансової допомоги.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ у середу, 27-го липня, після розбіжних двомісячних дискусій проголосувала, щоб 9.4 міл. акрів землі каліфорнійської пустині зробити державним заповідником. Сенат вже схвалив подібний законопроєкт, тому немає сумнівів, що це стане законом вже до кінця бікучого року. Реґіон у згаданих акрах землі включає 90 пасм гір, піскові дюни висотиною 700 стіп, скелясті розмальовання індіян, найбільший у світі кактусовий ліс з дерев Джошуа, єдиного місця в Каліфорнії, де відкрито сліди динозаврів і понад 2,000 реліквій і тваринних зразків, включно з вигибаючою пустинною черепахою.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City NJ 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Передплата на рік $55.00 на півроку-$32.00 на 3 місяці $17.00
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Повернення скарбів Україні

Українські люди займаються виключно проблемами політики, питанням існування української держави та всіма болячками в Україні, включно з останньою несподіванкою виборів Президента. Дуже мало одиниць цікавиться проблемами української культури, не тільки шкільництва й музейництва, але й вивезення з України поляками, німцями й росіянами безцінних вартостей образотворчого мистецтва та золотарства. При Кабінеті Міністрів в Україні існує Національна комісія з питань повернення в Україну скарбів культури під головуванням Олександра Федорука, члена національної Академії Наук України. Названий український вчений може годинами оповідати про ті злочини супроти української культури, що їх доконали поляки, німці й росіяни. Найбільше наших скарбів опинилися в Москві, бо існував за часів Совєтського Союзу розпорядок, що все те вартісне, що знайдеться в українських розкопках, треба перевозити в Москву. Конкретно, наприклад, коли в Першій світовій війні росіяни вперше окупували східню Галичину, вони вивезли до Москви все, що було цінне в українській культурі з Холму, Перемишля і т. д. Те саме повторилося під час російської окупації за Другої світової війни. Відомо, наприклад, що велика заля Головної управи „Просвіти" у Львові під адресою Ринок 10, була прикрашена серією портретів українських гетьманів пензля Петра Холодного. Всі вони зникли й нам невідомо, чи їх по-варварськи понищено, чи перевезено до Москви. З Києва до Москви на тимчасову виставку в 1938 році забрали мозаїки та фрески зруйнованого большевиками Михайлівського Золотоверхого собору. До нинішнього дня ці твори знаходяться в музеях Москви, Санкт Петербурґу та інших міст Росії.

Те саме робили німці під час Другої світової війни. Вони вивозили все, що тільки знайшли в музеях Львова та інших містах західньої та східньої України. Правда, з Німеччини повернено дещо Україні шляхом обміну. Коли Львів дістався під панування СССР, Москва дозволила Польщі вивезти із Львова до Вроцлава славетну Панораму Рацлавіцку робити братів Стиків.

Коли мова про втрачені скарби у користь чужих народів, наче автоматично насувається думка, що йдеться про ревіндикацію духових вартостей. Конкретно про виправлення фальшивих даних щодо національности таких великих образотворчих мистців, як Грищенко, Андрієнко чи Архипенко. Це трудна проблема, бо вона пов'язана з принципом, що кожну людину треба називати так, як вона себе називала й чим вона себе почувала. На превеликий жаль, вся наша провідна верства або спольщилася або зрусифікувалася. Польська шляхта як Потоцькі, Вишневецькі чи Любомирські — це були з роду українці. Боярами московськими стали масово українські люди. Головою Думи за Миколи II був зрусифікований українець Родзянко.

Коли говоримо про цінності української культури, то не можна проминути української діяспори, особливо українські громади Америки й Канади, які вславилися своїми образотворчими мистцями, творами науковців і здобутками української літератури. Багато цінностей зберігається не тільки в існуючих музеях, але й приватних збірках — образів, скульптур та архівних творів. Існує проблема — чи передати це все Україні, чи залишити в діяспорі. Ми стоїмо на становищі, що українська діяспора, хоч вона корчиться, повинна зберегти себе й свої творчі надбання. Не можна ліквідувати існуючих в Америці й Канаді наукових установ чи музеїв. Не пора передавати всі їх бібліотеки й архіви, образи, скульптури в Україну. Колись це станеться, бо процес природної асиміляції можна продовжити, але не можна його зліквідувати. Коли в Україні той процес виходить у користь українського народу, то в Америці, Канаді, Арґентині, Бразилії чи Австралії виходить на шкоду тамошнім українським громадам. На превеликий жаль, існують українські люди іншого типу — такі, які викидають на смітник і цінні рукописи, документи, матеріяли, світлини, архіви, не здумавши собі справи, що це злочин супроти рідної культури.

Покищо кожний і кожна в Україні чи діяспорі мусять діяти на своєму становищі, вищому чи нижчому, в користь української справи, не тільки в ділянці політики, але й культури, бо країна без надбань культури подібна до нинішньої африканської Руанди чи племени зулю. Ми вже з цього виросли, але вершин культури ще не досягли. Треба з признанням ствердити існування в Україні таких діячів, як Олександер Федорук і міністер культури Іван Дзюба, які тілом і душею віддані справі української культури.

Мабуть, ніхто в діяспорі не передбачував, що протягом кількох коротких місяців вільними рішеннями виборців всі установи державної влади України очолять люди, відданість яких ідеям демократії і побудови справді самостійної держави українського народу була і залишається під серйозним сумнівом. Чисельність лівого бльоку — комуністів, соціялістів і колгоспної еліти — у новому парляменті України, їх готовість маніпулювати парляментарними правилами і симпатіями „незалежних" депутатів, щоб здобути для себе, крім позиції голови Верховної Ради, також і домінантну більшість в її Президії і фактично у майже всіх важливих парляментських комісіях, стала першою фазою несподіванки. Другою було швидке повернення на пост прем'єр-міністра Віталія Масола, людини з досвідом керувати централізованою адміністрацією і командною економікою, але без програми переходу від державної до приватної власности як передумови ефективної ринкової економіки. Третьою і найбільшою несподіванкою була перемога

Микола Світуха

ЯКИЙ ШЛЯХ ПІСЛЯ ВИБОРІВ?

Леоніда Кучми у вирішальному дуелі за пост Президента, хоч ще в першому турі Леонід Кравчук мав переконливу перевагу.

Вибір Леоніда Кучми не можна завдячувати ані якійсь переконливій виборчій програмі, ані особливим симпатіям виборців до його орієнтації на економічні зв'язки з Росією чи до його альянсу з Гриньовим у рамках міжрегіонального бльоку реформ, який у парляментарних виборах не здобув популярности. Вибір Кучми — це, радше, вияв розчарування більшости населення України, зокрема її південних і східніх областей, де концентрується важка промисловість, нерішучістю і неефективністю Леоніда Кравчука в сфері економіки. Завдяки відсутності реальної програми економічної перебудови, з якою можна було б ідентифікувати Кравчука, а ще й при надто частих змінах прем'єрів уряду і міністрів, відповідальних за економічну політику, в очах населення за всі економічні негаразди винен був Президент. Цей аргумент зручно використали проросійські і просоюзні сили, які вже від 1991 року не могли сприйняти самостійницької політики Кравчука і погодитися з фактом, що Росія не може накидати свою волю „молодшому братові".

Рішальним фактором у виборах стала мобілізація проти Кравчука всіх лівих сил (явних і скритих комуністів), колгоспної еліти (яка контролює велику частину виборців у сільських місцевостях), прихильників директорського корпусу (інтереси якого збігаються з плятформою Кучми) і, розуміється, всіх просоюзних елементів, без огляду на їх національність, яким все ще тужно за „недеділмой".

Підтримка Кравчука національно-демократичними політичними угрупованнями і державницько визначеною частиною населення, в першу чергу західніх областей, була виявом довір'я до нього як розважного державного політика з непересічними здібностями виминати конфліктні політичні ситуації. Він поставив ясний приціл на інтеграцію України у політичні і економічні структури Заходу, здобуваючи собі немалу дозу міжнародного довір'я. Як Президент, Кравчук повів рішучу лінію за недоторканість державної території України і проти організаційної розбудови і поширеного політичного мандату для наддержавної структури СНД, розуміючи небезпеку поступового перетворення його у відновлений Совєтський Союз.

Вислід виборів вказує, що вперше від історичного референдуму в грудні 1991 року політичний тон в державі надаватиме східня і південна Україна з її центрами важкої індустрії і великим відсотком зросійщеного населення. За останні три роки тут ніколи в дійсності не зменшилася залежність населення від старої індустріяльної чи колгоспної партократії, а у великій мірі навіть не змінився особовий склад місцевої чи обласної адміністрації. Завдяки зусиллям саме цієї суспільної „еліти"

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про відпочинок від керівниці

Це не є новиною ані відкриттям Америки, але кожний знає, що тут більшість людей є невільниками авта. Без цього засобу транспорту не можна порушуватися вільно, а коли він підведе і попсується, ми немов без рук — не можемо ніяк собі дати ради із щоденним життям і попадаємо в паніку.

Ще більше відчувають цю залежність усі ті, які живуть віддалені на багато миль від місця праці та щоденно долають відстань за кермом авта рано і ввечорі і завжди тим самим шляхом... Чи це не є невільництвом?

Але, може, відчуваючи цю залежність від кавалка бездушного заліза, кожного огортає туга і бажання відірватися бодай на короткий час від вимагаючої, пануючої над тобою керівниці і стати вільним, вільним від її химер! А ще особливо так дуже хочеться того, коли літня спека стає просто нестерпною, як годинами стоїш нерухомо на шляху, що саме направляють від ям і порогів, у тому розпеченому череві авта, що цілий день стояло на сонці. Ви почуваєтеся немов той старовинний галерник, який сам прикував себе ланцюгом до зненавидженої керівниці.

Коли живете в околиці Ню Йорку, то добре знаєте, що майже кожна дорога тепер в одному чи іншому місці перебудовується, але все це із погляду з-поза керівниці здається безконечно перманентним і життя не вистачить дочекатися цього. А коли ми змушені щоденно промірювати дуже а дуже повільно славний Лонг Айленд Експресвей (який мусів дістати свою назву дуже давно, бо як довго я пам'ятаю, називають його популярно „найбільшою паркувальною площею Ню Йорку"), то з тугою думаємо про те, коли настане знову зима, мороз і т.зв. направи зупиняться до наступної весни. Чому усі ці праці на шляхах ідуть таким сли мачим кроком — невідомо. Воно дещо нагадує спосіб робіт у совєтському режимі — відай американці підглянули це разом із „перестройкою".

Як воно, однак, не було б, здається, у таке гаряче літо, як тепер, кожному загартованому водієві вривається терпець, і туга за відпочинком від керівниці перемагає все.

Здається, що вже не мрія про поїздку в Україну, не оглядини мистецьких скарбів Европи, не життя в елеґантному літньому „ресорті" беруть верх, а лише мрія здихатися на якийсь час від керівниці і позбутися хоч коротко чотириколісного деспота, що тероризує вас і ваше життя. Ні, це вже не вакації від праці, від щоденних обов'язків, а просто відпочинок від авта!

Коли б так чародійна паличка відняла мені декілька десятків років, я б вивчила, як сотні молодих мешканців Ню Йорку, їзду на роликах і може б тоді з погордою гляділа на невільників авта. А покищо я на один цілий тиждень маю вакації від свого рабства!

О-КА

Юрій Р. Рибак

НАКРИТТЯ ГОЛОВИ КЛЯСИФІКУЄ ЛЮДЕЙ

Почемно з того, що слово „капелюх" може означати назву кожного з кількох родів накриття голови. Капелюх складається з корони, що пристосовується до величини голови, та круглих крис, різнитьcя від іншого на накриття голови, такого як каш кет, шапка, берет, шолом і т. п. з меншими крисами або без них.

Чому ж люди накривають голову? Вони це роблять для охорони, зв'язку і прикраси. У гарячому сонняному кліматі капелюх із широкими крисами дає тінь від сонця. Багато мехіканців носять „сомбреро" з фетру (фільцу) або соломи. Ляпляндці у холодній частині північної Европи вбирають вовняні шапки з навушниками. Знову ж для охорони голови робітники на будові, гравці американського футболу та військовики носять металеві або пластикові шоломи. Вуглекопи та пожежники своїми шоломами виявляють світові приналежність до фахової групи. Серед членів релігійної групи жиди носять ярмулки а такої групи як аміші в Америці висота капелюха та ширина крис сповіщає чи той, що його носить, є одружений!.. Люди носять капелюхи, бо вважають, що він надає їм привабливого вигляду. Можна б сказати, що навіть шапки поліції і військовиків розраховані на покращання зовнішнього вигляду.

Ніхто не знає, коли вперше люди почали носити капелюхи. Припускається, одначе, що у країнах холодного клімату хутряні шапки носили вже 100,000 років тому... Впродовж віків вживали люди капелюхи для означення свого соціяльного стану, а у древньому Єгипті вже у 3 100 році до Христа дворянство носило корони... Минали роки і століття, капелюхи стали „статусом кравецького сим волу", виявляючи багатство, національність, політичне наставлення, релігію та фахове звання...

У Римській імперії одержати лавровий вінок на голову було ознакою великої почести. В античних Греції та Римі капелюх мав право носити лише вільний горожанин. У ренесансовій Італії кожна провідна родина мала свій відмінного стилю капелюх із власним кольором і проєктом як „видиме зовнішнє нагадування сили, заступництва і політики". І тут пригадаймо собі, що за нашої пам'яті у Галичині були замітні зовнішні соціяльні різниці між жінками, бо міські носили капелюхи і були „капелюшовими", а селянки — хустки і були „хустковими"... У загальному залежно від країни та її населення хустки бувають різні: є однокольорові, взористі, вишивані та мережані. Носять їх щоденно або коли вдівають народну ношу.

Середньовічна Церква ви магала, щоб віддані жінки під час публічних виступів прикривали своє волосся капюшоном (висока відкинена відлога, пришита до коміра плаща) та серпанком. Бажання жінок бути модними здійснювалось у творенні багатьох родів надзвичайних капелюхів. Ось, скажімо, багато европейок носили конусовоі форми капелюх висоти до 4 футів з довгим спадаючим серпанком, а також імітації турбану, що прийшов зі Сходу. А в XIV столітті жінки змінили орієнтацію і почали носити капелюхи чоловічого стилю, коли їхали верхом або подорожували.

Цікаво, що історія капелюхів завжди спліталася з історією стилю жіночої зачіски. Це проявилося головно після відновлення англійської монархії у 1660 році, коли стиль волосся був старанно розроблений з багатьма кучерями, які скріпляли дроти, щоб відставали від голови. Це зустрілось з від'ємним впливом на вживання капелюхів. А коли у XIX столітті середня кляса зростала, а разом з тим і більше часу було на дозвілля, люди мали змогу витрачати гроші на розкоші, до яких належало кошт овне накриття голови... Газети та жіночі журнали „доливали оливи до вогню" своїми інформаціями, ідеями і порадами. Можна б сказати, що це була „золота доба" для існування і розвитку бизнесів підприємчивих капелюшниць-модисток. Та все минулося, бо у нашому столітті стиль капелюхів поєднався зі стилем одягу, головно під впливом голливудських фільмів. І це не встоялось, бо прийшов час неочікуваної ситуації. З одного боку, чомусь забракло ідеї творити нові захоплюючі моделі, а з другого — шпи підскочили так високо, що навіть маєтні жінки перестали цікавитися „парадними" капелюхами. Тоді дуже багато модисток закрили свої бизнеси, а індустрійне виробництво приступило до масової продукції стереотипних стилів, часто виконаних поза ЗСА. Ціль цього було задоволити широкі маси жінок, які, одначе, зустріли цей наступ без особливого ентузіязму.

З історичного, соціо-економічного і політичного аспекту капелюхи були одні з найбезпечніших і найлегших символів, які людський одяг може виявити, а саме: „дати себе зауважити"... По закінченні Другої світової війни одним із великих наслідків „бунту" було якраз популярне зречення капелюха! Це покривалося з егалітарним наставленням, себто рівноправністю у суспільстві, що гостро відкидає клясифікацію людини на перший погляд.

Зараз же, згідно з новою аналізою ринку, кількість капелюхів, які носять у Великобританії, збільшилася, а у ЗСА зросла їхня популярність, що видно у зисках деяких бизнесів одягової бранжі. Вважають, що в тому допоміг вплив паризької моди, де відроджено вимогу до одягу носити капелюх; публічна опінія є іншої думки. Признання заслуги за відродження капелюхів, як головної частини моди, належить таки Діяні — англійській принцесі Валії, „патронці модерної капелюшної індустрії".

Владислав Стольников

Ніжність

Переллється у Всесвіт
свічадо чуттєвої тиші.
І незвідана ніжність
у ньому віки перетне
в мить, коли чоловіча рука
ледь відчутно задише
під рукою жіночою,
ніби тяжіння земне.
Наслухаючи росяну волю
Чумацького Шляху,
чоловічу долоню жіноча
долоня торкне...
Ледь засвітить у Всесвіт
свіча з-під затишного даху
і одежу ніяково скине
тепло потайне.

Д-р Омелян Бей

ВІДРОДЖЕННЯ БАТУРИНА

II

Наприклад, В. А. Дядиченко подає, що за компутами (1720-ті роки) у Києві жило 1,469 осіб. Тому що компути враховували тільки чоловіків, то, перемноживши цю суму на 7 (мати і шестеро дітей) дістанемо в сумі 10,283 осіб. У Стародубі, що був центром торгівлі, було 987 осіб (всього населення 6,909 осіб). Російський дослідник А. Скальковський приблизно так описав Поділ: серед небагатьох мурованих будівель тулилися сотні хаток і хиж, закритіі від людського ока величезними деревами. В місті не було бруківки, тротуарів тощо, а вулички були вузькі, що два фастони ледве могли розминутися. А над усім красвидом красувалися величезні церкви із золоченими банями. Як відомо, Поділ згорів у 1811 році, а нове плянування міста (що й маємо сьогодні) зробив архітектор Меленський.[5]

Отож, описуючи інші міста, хочеться дати дійсну картину тогочасного Батурина. Це було невелике адміністративне місто приблизно з 8—10,000 населення. Без сумніву, замок був обнесений земляним валом, але, стосовно до Глухова, був, імовірно, поганіше забудований. Автор „Історії Русов" не говорить докладно про Батурин. Згадує лише, що в час облоги в місті було 315 гармат.[6] Якщо це правда, то навіть за умов зради полк. Носа, оборонці могли ліквідувати зраду і перестріляти москалів з усіх гармат. Адже не могли оборонці розраховувати на вислість „пирожника" Меншикова і лють Петра I. Упродовж трьох днів (2—4 листопада 1708 р.) тривав цей ґеноцид: Меншиков наказав вирізати все населення, за винятком родини Кочубеїв і кількох своїх приятельників царя. Майже все місто спалили, незаторкнутими залишилися садиби Кучубеїв, кількох зрадників і дім генерального суду.

Якщо має рацію автор „Історії Русов", після першої перемоги над Меншиковим під мурами міста, козаки до безтями повпивалися, а тоді Меншиков, якого вів посланець Носа, вдерся до міста і виконав свій нелюдський шабаш. До речі, Новгород Сіверський теж мав своїх зрадників, але був пощаджений на прохання ґен. Шереметева (так пише автор „Історії Русов"). Дивлячись із сьогоднішньої перспективи, ледве чи місто, що могло себе оборонити, велике місто із значними збройними силами, можна було так скандально зруйнувати. Мені здається, що Батурин був набагато меншим, ніж те, що пишуть про нього тепер.

Іншим питанням є свідчення очевидців про „надзвичайної краси палац". Збігом обставин, здається, немає креслень або докладніших описів. Можливо, що внутрішній вид палацу Мазепи міг дійсно дивувати декором із зразками українського барокко. Але, імовірно, палац мусів бути дерев'яною спорудою, не більшою, скажімо, від митрополичого будинку УКЦ у Філядельфії. Чи мав палац кам'яні фундаменти — невідомо, адже якісь залишки мусіли б бути. Не видовбали їх орди Меншикова за тих три дні? Ще іншим питанням є чому граф Розумовський побудував свій палац на іншому місці. Палац Розумовського побудував Камерон у 1799—1803 рр. і, за засадами логіки, його не включають до історичного Батурина. Постає і похідне питання: чому нечисленні ансамблі польської знаті (Софіївка, Підгірці, Олесько тощо) залишилися, а на Лівобережній Україні маємо лише залишки будов XIX століття (палац у Качанівці, Сокирницях, Тростянці)? Поперше, українська старшина аж до 1767 року не рахувалася шляхтою і тому не могла мати усю ту аморальну розпущеність польських магнатів. Подруге, в самій Росії побутувало дерев'яне будівництво і, за деяними винятками, палацові ансамблі відзначалися простотою. Потретє, Україна — недорозвинута держава. Міста нагадували більші села, мали немощені дороги; головною переправою через більші ріки були пороми; відстала торгівля і первинні початки індустріялізації:— не творили ґрунту для вишуканої архітектури. Ось чому іоригінальний Маріїнський Палац у Києві (арх. Растреллі) був теж дерев'яною спорудою. Він згорів у 1819 році і щойно у 1870-их рр. його перебудували як цегляну будову, добудували бічні флігелі й паркові частини та назвали Маріїнським за іменем дружини Олександра II — Марії. Там тепер мешкає і Президент України. Саме тому, думаю, палац Мазепи не був ані великою, ані імпозантною ззовні будовою. Що лівобережні українці були досить відсталим народом, може свідчити факт, що глухівський будинок Малоросійської Колеґії вони називали „одним із найбільших чудес у світі".[7] До речі, ця будова була відносно великою, триповерховою, спочатку дерев'яною спорудою, побудованою у стилі російського клясицизму, яку після пожежі 1784 року перебудували і там примістилися т. зв. Присутственні місця. За свідченням проф. Д. Дорошенка, специфічних якостей вона не мала.

Отож, підсумовуючи оці роздуми, можна ствердити, що описи Батурина, Чигирина чи інших міст значно перебільшені у випадку їх величі й краси. Адже замки у Кам'янці, Медзибожі, Острозі, Скалі чи Немирові не раз зазнавали різних бадьтай, але якось заховалися до наших днів. Тому яким жорстоким не був Меншиков, все одно дещо мусіло б залишитися. Якщо залишилися останки Трої, коли Італія відкопала Помпеї, на Україні є ще залишки „валів Траяна" і сліди скитів та сарматів, то як міг так настійно зникнути Батурин, не залишивши по собі слідів?

Мета цієї статті — є не хотіння наголошувати на явних браках і вузьких місцях минулого, але вказати, що похопні

(Закінчення на стор. 3)

Який шлях...

(Закінчення зі стор. 2)

ти" виборці масово проголосували проти Кравчука, не враховуючи факту, що ніхто інший як саме вибраний ними „директорський корпус" у попередній Верховній Раді протягом майже трьох років ніяк не зумів справитися із так конечним законодавством, яке б стало основою економічної стабілізації, а в дальшому етапі переходу до приватизації засобів виробництва — як підставою системи вільного ринку. Не справилися, бо швидко дійшли до висновку, що серйозні зміни в системі контролі над засобами виробництва в державі не були б в їхньому інтересі.

У своїй виборчій кампанії Кучма не з'ясував, як саме його програма економічних реформ мала б піднести рівень добробуту населення і гарантувати фінансування державою всіх тих соціяльних послуг, до яких населення привикло за доби соціялізму. Будучи прем'єр-міністром, Кучма зробив наголос на централізацію, при чому він користувався надзвичайними повноваженнями, які йому надав парлямент. Скасовано було більшість елементів ліберальної економічної політики, створено умови для експорту капіталу, а дефіцит фінансовано фіктивними бюджетовими кредитами. У висліді по Україні покотилася гіперінфляція з прямо астрономічним темпом зросту цін і девальвацією карбованця.

Чи буде Кучма продовжувати подібну політику, — прогнозувати це завчасно. Після виборів він назвав себе прихильником еволюційних, а не революційних економічних змін, але й підтвердив, що його завданням є знайти методу, як закрити 25 відс. підприємств, які не продукують нічого потрібного народові чи державі. Він розраховує на відновлення ринків збуту в Росії й інших державах СНД, висловив бажання, що „Україна повинна стати помостом між Росією і технологічно розвинутим Заходом". Це гарні загальні фрази, які, мабуть, з усмішкою прочитали в Москві ті, які мають свої пляни про майбутню ролю України. За фразами мусять прийти конкретні програми фінансової стабілізації, підвищення темпів продукції, включення чужоземного капіталу, боротьби із своїми і сусідськими мафіями і безліч інших завдань.

Кучма також буде змушений враховувати становище нового голови Верховної Ради і членів її Президії. О. Мороз виразно висловився за „ринково регульований з допомогою держави" економічний устрій, хоч мало хто може розібратися, що воно таке. Як колишній компартійний секретар з аграрних питань, він уважає землю виключно засобом виробництва, а не товаром, який можна б продавати. Шанси, що він і досить сильна парляментарна команда лівої фракції (комуністи, соціялісти і аграрники, разом 167 депутатів) погодяться на приватизацію землі, мабуть, слід уважати близький до нуля. З приватизацією індустріяльних підприємств, крім військового комплексу, стратегічно важливих об'єктів тощо, питання, мабуть, простіше з двох причин: поперше, директорський корпус бачить у приватизації методу забезпечення перманентної контролі над дотепер ще державним майном, при чому позбуваючися багатьох дотеперішніх обтяжень, пов'язаних із соціяльною опікою робітника. Ці обов'язки законно можна переложити на місцеві, зглядно районні, адміністрації. І подруге, директори мають можливість вивчати досвід приватизації підприємств в Росії та й в інших державах колись соціялістичного бльоку, де цей процес зайшов уже дуже далеко і назагал з успіхом для колишнього директорату. Всім зрозуміло, що в майбутньому розвиток взаємновигідних торговельних зв'язків буде на рівні новостворених корпорацій, а не шляхом державних замовлень, як у минулому.

Стимулом для започаткування серйозної програми приватизації промислових підприємств стало таке рішення „великої сімки" на їх річній конференції в Неаполі на початку липня про надання Україні економічної допомоги в сумі чотирьох більйонів долярів впродовж двох років за умовою відповідного прогресу в економічних реформах. Адміністрація Кравчука проробила солідну роботу, щоб поєднати таку дотепер безпрецедентну допомогу Заходу. Було б одначе трагедією для України, коли б нові люди, які очолюватимуть всі установи влади в державі, у своїй самопевності прогавили цю унікальну нагоду закріпити співпрацю з міжнародними інституціями Заходу.

Мірилом готовости Л. Кучми провести програму справжніх, а не косметичних реформ навіть при правдоподібному опорі деяких консервативних фракцій в парляменті, буде добір людей на ключові позиції в Уряді і адміністрації Президента як на основі їх професійного досвіду, так і свідомости історичної відповідальности за майбутність держави. Початкові інформації про склад нового уряду на чолі з Віталієм Масолом вказують на заміну крісел у кабінеті, а не на глибокі зміни. Призначення дотеперішніх міністрів — Валерія Самоплавського першим віцепрем'єром, Анатолія Дзюби, Володимира Плитина і Євгена Марчука віцепрем'єрами, говорить про „гру крісел", а не про реформи. Кучма стоїть перед дилемою, яка є характерною при зміні влади у всіх державах, а саме: до якої міри він може полягати на призначений його попереднім персонал, який у великій мірі інтенсивно працював для перевиборів Кравчука. Неменшою дилемою для Кучми є питання про те, яку ролю повинен відіграватн Л. Кравчук як перший Президент відродженої української держави, який має не абиякі заслуги перед своїм народом і респект серед політиків більшости країн світу. Кравчук вже сигналізував у своїх заявах, що він не сходитиме з політичної сцени, ані не має наміру об'єднувати довкола себе опозиційні елементи. При відповідних сприятливих умовах Кравчук міг би стати дуже ефективним „емісаром" інтересів України в світі.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028
New York, N. Y. 10276

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ

У списку жертводавців на діяльність НТШ, що з'явився у „Свободі" за 23-го червня 1994 р. трапилося кілька помилок у прізвищах.

Замість **Андрій Дзедзик** було написано Дзендзик, замість **Лідія Яців**, було написано Яці, замість **Володимир Сорочак** було написано Сороча.

Просимо вибачити за недогляд.

КАНЦЕЛЯРІЯ НТШ

Р. Пиндус переобраний головою Нюаркської Округи

Окружний Комітет Відділів УНС у Нюарку, Н.Дж. відбув свої Загальні збори в залі української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку.

Наради відкрив голова Округи Роман Пиндус який привітав зібраних представників і відділових урядовців, між ними заступника головного предсідника д-ра Нестора Олесницького.

На внесок Омеляна Твардовського вибрано Президію у складі: предсідник д-р Н. Олесницький і секретар Осип Труш. Після вибору президії Марко Дацьківський відчитав протокол з попередніх зборів, який прийнято одноголосно.

Про працю Округи звітував голова Р. Пиндус, представив організаційну працю в приєднуванні нових членів. В 1993 році придбано 46 нових членів на суму 391,000 дол. забезпечення. Назначена квота 85 нових членів була виконана на 54 відс. Р. Пиндус брав участь у всіх нарадах і був активний у громадському житті. Другим звітував касир Володимир Боярський, подав сальдо попереднього року 445.96 дол., розходи 120 дол., а на день зборів в касі було 325.96 дол.

Голова Контрольної комісії О. Труш ствердив, що діяльність Округи, касові книги і книжка протоколів були ведені згідно з професійними вимогами і без застережень. На його внесок одноголосно уділено абсолюторію уступаючій Управі.

На пропозицію Номінаційної комісії переобрано Управу Округи в складі: голова — Р. Пиндус, заступник — Ярослав Леськів, секретар — М. Дацьківський, касир — Ярема Ракочий. Контрольна комісія: голова — О. Труш, члени: Роман Лапичак і В. Боярський.

Після вибору нової Управи д-р Н. Олесницький підсумував організаційну, фінансову і братську діяльність Українського Народного Союзу. У 1993 році до УНСоюзу приєднано 1,491 нових членів на суму 14,283, 287 дол. забезпечення, а втрати виносили 1,451 членів. Під фінансовим оглядом УНСоюз може конкурувати з іншими забезпеченевими установами. Виявив одначе затурбованість виданнями, до яких УНСоюз кожного року докладає понад мільйон долярів. Промовець згадав про *стипендії*, які щороку УНСоюз приділяє студентам — активним членам на високошкільні оплати. УНСоюз не забував про культурні, громадські і харитативні цілі. Зорганізовано Фонд Відродження України, який вже досягнув суму 420,000 дол., крім того УНСоюз фінансово підтримує курси англійської мови в Україні. Д-р Н. Олесницький згадав про Відділ професійних продавців, який робить наше забезпечення більш конкуренційним.

В дальшій частині нарад вибрано Комітет святкування 100-ліття УНСоюзу. До комітету входять: М. Дацьківський — голова, і члени: Я. Ракочий і В. Боярський. Річні наради закінчив голова Округи Р. Пиндус, подякувавши присутнім за довір'я і запевнив, що дальше буде працювати для добра Округи і українського народу.

Р. Пиндус

Відродження Батурина

(Закінчення зі стор. 2)

твердження чи навіть легенди є непоплатним підприємством для держави-початківця. Злочини подібні до бандитизму Меншикова ми бачили і в нашому столітті. Берлін, як і Лондон, стали жертвами бомбардувань. Не уникнув своєї долі і палац Гогенцолернів на Унтер ден Лінден у Берліні. Але вистояв, і скелет його зустрів товариша Ульбріхта, який у 1950 році наказав будівлю висадити в повітря. На це місце поставили модерністичний „Паляст дер Республік". Нині Німеччина при великих коштах плянує відбудувати будівлю, дарма що її призначення майже ніяке. Палац цісарів — це національна честь і гордість. Його мають відбудувати в оригінальному стилі. Саме з тих мотивів треба відновити оригінальний Батурин, але не по лінії фантастів, а в тих формах, що були тоді. Що було пишним, зробити пишним, а що було примітивним — зробити примітивним. Майбутнє покоління має вчитися історичної правди, а не вивчати фантастичні оповіді про велич столиці. Тільки під такими умовами може утвердитися як справжня цивілізована держава.

Література

[5] В. А. Дядиченко. *Нариси суспільно-політичного устрою Лівобережної України кінця* XVIII — *початку* XVIII *ст.* (Київ: АН УРСР, 1959), стор. 281—282.

[6] *Історія народного господарства Української РСР, т. I.* (Київ: „Наукова думка", 1983), стор. 137—139; *Історія Русів.* (Ню Йорк, 1956), стор. 276—280.

[7] Дмитро Дорошенко. *По рідному краю.* (Ню Йорк: „Булава", 1956), стор. 8.

Маємо на складі нову книжку

ЗБІРНИК УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ В АШАФФЕНБУРЗІ

Упорядник: БОГДАН БОЙЧУК
Співупорядник: ОЛЕКСАНДЕР СЕРАФИН

Видання Організаційного Комітету колишніх учнів Ашаффенбурзької гімназії, Київ, 1993, друкарня фірми „АС", стор. 207
Ціна 25.00 дол. з пересилкою

Може пістоліття минуло від заснування Української гімназії в Ашаффенбурзі і за той час відійшли майже всі професори затратились шкільні і таборові архіви, забулись факти, події, люди. Образ гімназії складено з уривків, які збереглись в тодішній пресі, в приватних архівах та в пам'яті колишніх гімназистів і таборян. Такий складний образ непоминий і трохи ідеалізований, але має мимо того велику вартість, не лише сентиментально-мемуарного порядку, але також і документально-історичну для майбутніх істориків.

Можна набувати в книгарні Свободи.
Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані долучити до ціни 6% продажного податку.

Громада Лос Анджелесу вітала О. Баюл і В. Петренка

Група учасників бенкету з О. Баюл і В. Петренком.

Сотки мільйонів людей різних рас, національностей, релігій та політичних переконань подивляли граціозність та справність молодих українських змаґунів у фігурному ковзанярстві — Оксану Баюл та Віктора Петренка. Більшість глядачів перший раз довідались про існування такої держави як Україна. Були й такі, яким важко було вислухати українських славень. Але й були такі, що із сльозами в очах слухали „Ще не вмерла Україна". Наші лавреати XVII Зимової Олімпіяди відкрили очі тим, що були засліплені брехливою московською пропагандою. Заслуги Оксани та Віктора у цьому напрямі є неоцінимі.

Розуміючи значення пропаганди у зовнішній політичній стратегії України, громада Лос Анджелесу рішила допомогти українських спортовцям, репрезентантам України у майбутній Олімпіяді. Товариство Сприяння Олімпійському Комітетові України, в склад якого входили Український Культурний Осередок, УККА, СУМ, „Рідна Школа", Союз Українок, Товариство Допомоги Україні, хор „Кобзар" та Українське Патріярхальне Товариство — зорганізувало під протекторатом УКО обідбенкет, метою якого було не лише зустрінутись із українськими медалістами, але й зібрати фонди на потреби Національного Олімпійського Комітету України (НОКУ). Валерій Борзов, міністер молоді та голова НОКУ, подає такі важливіші проєкти, необхідні для успішної дії наших спортовців: спортове обладнання для гімнастики, допомога для Федерації Академічного Веслування до світового чемпіонату в Індіянополісі від 11-го до 18-го вересня ц.р., обладнання для федерацій важкої та легкої атлетики, медичне обладнання, транспорт, ремонт спортового центру в Одесі (буде внедовзі закінчений).

На превеликий жаль, Уряд України не є у теперішній кризовий час спроможний підтримати фінансово акцію українських спортовців. Успіхи наших спортовців на міжнародній арені є залежні виключно від діяспори.

На бенкет, який відбувся в суботу, 2-го липня ц.р. у клюбі „Лос койотес" у місті Буена Парк, явилось 328 осіб. Лавреатів привітали діти квітами, хлібом та сіллю за старим народним звичаєм. Обід відкрив о. прелат Петро Леськів молитвою та коротким словом до лавреатів. Після обіду відбулась програма, яка складалась із коротких привітальних промов представників громадських організацій. Від Товариства Сприяння Олімпійському Комітетові вітала гостей Марія Білий, голова організаторка комітету для переведення бенкету і репрезентантка хору „Кобзар". Привіти зложили також Богдан Стус, голова УКО, Люба Кеске, голова СУМ, Софія Пітяк від „Рідної Школи". Нестор Балабан, голова Товариства Приятелів НОКУ представив публіці наших медалістів. Коротенько, але емоційне, слово Оксани Баюл в українській мові викликало невгасаючі оплески. Патріотичне слово подяки Віктор Петренко закінчив окликом „Слава Україні!" У короткому, але інформативному слові Лариса Барабаш-Темпл, голова НОКУ в ЗСА, подала зібраним деякі деталі із історії та теперішньої струк тури НОКУ. 24-го вересня 1993 року НОКУ був визнаний Міжнародним олімпійським комітетом як офіційна українська спортова організація. Зараз НОКУ має свої відділи в Европі, Австралії, Канаді та ЗСА. Діє вже комітет, який займається підготовою українських спортовців до Олімпіяди в Атланті, ЗСА, в 1996 році.

Від міста Буена Парк передав лавреатам символічний ключ до цього міста мейор Буена Парку. Від української громади Лос Анджелесу передав лавреатам чек на 10,000 дол. Богдан Стус. Вручено їм також пропам'ятні дарунки. Значні були пожертви від американських організацій (1,360 дол.) та поодиноких громадян (395 дол.). Сподіємось, що фінансова допомога від діяспори в ЗСА буде ефективно використана українськими спортовцями України, яка сьогодні переживає політичну та економічну кризи і яка зараз вимагає підтримки на зовнішньому форумі всіма засобами, включаючи пропагандивну акцію українського спорту.

Організаторам цієї вдалої, під кожним оглядом імпрези треба висловити особливу подяку за труд і посвяту для добра української держави.

Ігор Лесик

Зустріч із лавреатом Шевченківської премії Р. Рахманним

Невелика українська громада містечка Ляшін, розташованого поблизу Монтреалю, Кве. недавно дала новий доказ своєї живучости, активности і кожночасного зацікавлення громадськими справами. Цим разом Управа місцевого Т-ва „Просвіта" запляновала і влаштувала незвичайно успішний вечір для вшанування д-ра Романа Рахманного-Олійника з нагоди признання йому державної премії ім. Т. Шевченка за його досягнення на полі журналістики і публіцистики, а головно за його тритомник „Україна атомного віку".

Зустріч із лавреатом відбулася в середу, 29-го червня, о год. 7:30, в залі церкви св. Василія Великого. Не зважаючи на вакаційний час і середину тижня, на свято прибуло понад 120 осіб, у тому декілька запрошених гостей з Монтреалю та околиць.

Крім почесного гостя з дружиною Надією, за головним столом були: д-р Ярема Келебай — голова „Просвіти" і господар свята, Методій Кінах — заступник голови монтреальського Відділу Конгресу Українців Канади, Текля Мороз — директорка „Рідної Школи", о. Михайло Новіцький, д-р Євген Каложний — голова Парафіяльної управи і Анна Михалик — голова ЛУКЖ у Ляшін.

Програму вечора відкрив д-р Я. Келебай. Привітавши присутніх, він коротко нагадав про заслуги Р. Рахманного для української спільноти в сучасному світі і про призначення йому Шевченківської премії — цієї найвищої нагороди, яку може отримати український журналіст від своєї держави. Після відкриття Надія Новоставська-Кісіль з глибоким драматизмом процитувала улюблений лавреатом вірш О. Олеся „Лебідь".

Основною точкою програми вечора була змістовна й цікава доповідь, яку виголосила Т. Мороз. Щоб поінформувати слухачів про те, як високо оцінюють публіцистичні досягнення Р. Рахманного не лише в діяспорі, але й на рідній землі, доповідачка навела декілька уривків із статтей, надрукуваних про нього в Україні, а також із листів, написаних до нього з нагоди призначення йому Шевченківської премії. Дмитро Заборський у своїй статті в „Літературній Україні" п. з. „Публіцист мислі і серця", пише: „На зоряному небі української публіцистики зіркниця Романа Рахманного (д-ра Романа Олійника) — одна з найпомітніших, найяскравіших. Слово — прав диве і чесне, гірке і надхненне — стає його єдиною і незрадливою зброєю у боротьбі за незалежну Україну протягом усього його життя. Для нього ніщо не могло стати вищим від України, від її свободи, від її національної величі, від її щастя. І на її вівтар він поклав усі свої скарби: силу, честь, талант, життя. Вони стали для нього єдиним засобом досягнення вищої мети: силою свого слова згрутувати українців, незалежно від їхніх уподобань політичних блукань, навколо єдиного сонця, яким є для всіх нас Україна".

В одному з листів парох родинної місцевости д-ра Р. Рахманного- Олійника, о. Іван Михальчак, пише: „Піднімається з колін, попелищі і руїн наша пошматована, але нескорена Україна. Серед цього румовища, середцього розбурханого моря, золотою зірницею засвітило Ваша ім'я, Пане Добродію Романе Олійник. Ваш талант, Ваша невтомна праця на ниві публіцистики, Ваше привидве і доступне для кожного українця живе слово, яке долетіло до нас із далекої діяспори, врешті-решт почуто Богом і людьми, почуто нашою суверенною незалежною Україною і увінчано в золотоверхому Києві премією нашого славного пророка Тараса Шевченка. З цієї нагоди я щиро вітаю Вас від усіх парафіян і особливо від себе".

На закінчення своєї доповіді Т. Мороз сказала: „Що можна ще додати до всіх цих висловів пошани і признання для нашого почесного гостя? Хіба те, що я ми, мешканці Ляшін, Монтреалю й околиць, гордимося тим, що саме в нашій громаді живе, працює і творить великий журналіст, публіцист, невтомний борець за справу визволення українського народу з ворожої неволі, а тепер ще й лавреат Державної премії імени Тараса Шевченка, д-р Роман Рахманний-Олійник".

Після офіційної частини членки ЛУКЖ під проводом енерґійної А. Михалик внесли старанно підготовану добірну перекуску на святково прибрані столи. Під час перекуски склали привіти: М. Кінах від Конгресу Українців Канади, д-р Є. Колюжний від Парафіяльної управи, Михайло Андрухів від Організацій Українського Державного Фронту, А. Доманчук від Об'єднання Надбужанців. Т. Мороз в супроводі внучки лавреата вручила йому почесну грамоту від Т-ва „Просвіта". І. Гаванях уможливив присутнім прослухати записаний на магнітофонну плівку урок програми київського радіо, що стосувався лавреата Р. Рахманного. Д-р Я. Келебай поділився з присутніми кількома спогадами про особисті зустрічі й розмови з ним і висловив йому свою вдячність за вияснення деяких українських суспільно-політичних проблем.

Дуже приємне враження створювала дбайливо й естетично влаштована Лесею і Зеноном Гаврилюками виставка публікацій лавреата, почесних грамот і медалів, а також усієї документації у зв'язку з призначенням йому Шевченківської премії.

Щиру й зворушливу подяку в імені лавреата прочитав його син Олександер (Р. Рахманний-Олійник уже третій рік бореться з наслідками мозкового удару).

Решта вечора пройшла в неформальній дружній атмосфері. Майже всі присутні підходили до лавреата, щоб привітати його із здобуттям такої високої нагороди, висловити свою радість і гордість із-за тієї події та побажати йому швидкого повороту до здоров'я.

Звичайно буває так, що для влаштування будь-якої імпрези потрібно не лише офіційного комітету, але й однієї особи, яка своїм ентузіязмом та енерґією спонукала б інших до пожвавленої діяльности. Таким рушійним чинником у цьому випадку була Т. Мороз, голова радна УНСоюзу. Саме завдяки її наполегливим стараниям, вечір у пошану Романа Рахманного відбувся гідно і достойно та задоволив не лише почесного гостя, але й усіх присутніх. Як висловився один із монтреальських гостей: „А в Ляшін, то й у будень свято".

Ю. Кецер

СПОСТЕРІГАЧІ СТВЕРДЖУЮТЬ, що від самого початку президентури Билла Клінтона його політичні тріюмфи затьмарюються такими ж політичними невдачами. Досі вони себе постійно перебігали, одна поперед одну, але ще так не траплялось, щоб одна з одною зустрілись, як це сталось у вівторок, 26-го липня, у Вашінґтоні. З гордістю стояв президент Б. Клінтон поміж королем Йорданії Гуссейном і прем'єр-міністром Ізраїля Іцаком Рабіном, які готувались до виступу перед Конґресом ЗСА після публічної заяви про знесення воєнного стану між своїми країнами, до чого немало причинився Президент ЗСА та майже в той сам час адвокат Білого Дому намагався оправдати Президента та його Уряд перед закидами переступлення закону. Така пінґ-понґова ситуація, на думку багатьох, не є корисною, бо тільки применшує важливі досягнення.

OKSANA TRAVEL
Tel: (908) 925 - 9737

АВІАКВИТКИ до всіх найбільших міст в світі по найнижчих цінах.
а також: з та до **Ню Йорку, Чикаго*, Вашінґтону*, Маямі*** та інших міст Америки

Київ	$ 675	Таллінн	$ 719
Львів	$ 719	Москва	$ 575
Ів. Франківськ	$ 675	С. Петербург	$ 575
Одеса	$ 849	Варшава	$ 689
Вільнюс	$ 719	Рига	$ 719

*Телефонуйте за цінами та подальшими інформаціями. Віза до України, запрошення, медичне забезпечення для гостей з України. **Достава авіаквитків до України.**
Податок не враховний
Для резервацій: **1 800 448 - 8442**
1111 East Elizabeth Avenue, Linden, NJ 07036

Чи Ви знаєте, що УНСоюз уділяє своїм членам:

- Перші гіпотечні позички (мортгеджі) на купно власного дому
- На 1-3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

Або, може Ви думаєте перефінансувати існуючу позичку.
Щоб довідатись більше про гіпотечні позички просимо Вас телефонувати на число:
(201) 451-2200 або
1 (800) 253-9862 (поза Н. Дж.)

Гарантуємо найкращу і найшвидшу обслугу
ПОНАД 200 ВИДІВ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

МІСТ MEEST
OSHAWA: 34 Jackson Ave. Ont. L1H 3C3 tel. 1-905-728-3750 fax. 1-905-728-3379
TORONTO: 121 Kennedy Ave. Ont. M6S 2X8 tel. 1-416-762-1633 fax. 1-416-762-9302

ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ
з каталогу понад 100 видів продуктів

1-800-361-7345
ПИТАЙТЕ ЗА НАШИМ КАТАЛОГОМ

ПЕРЕСИЛКА ДОЛЯРІВ
Достава в руки адресатам
ЕКСПРЕС 24 години $

AIR PARCELS 1 - 4 тижні
SEA PARCELS 5 - 8 тижнів

Доставляємо в: Україну, Білорусію, Росію, Молдову.

ТРАКТОРИ техніка для фермерів
АВТОМОБІЛІ всіх моделей
ТОВАРИ ДЛЯ ДОМУ холодильники, пральні машини, електроніка...

LITHIA 10% OFF РОЗПРОДАЖ
✓ Лада Самара 2109
✓ КАМАЗ (вантажний автомобіль 8 тон)
✓ Інші товари
За точніщими інформаціями звертайтеся до наших представників у вашій місцевості, або на тел.: 1-800-361-7345
ЛІТНЯ ЗНИЖКА ЦІН
April 19, 1994

List of authorised representatives & offices of Meest

ORBIT GIFT PKG. DISP. LTD
701 FILMORE AVE., **BUFFALO**, NY, 14212
TEL (716) 895-0700, FAX (716) 895-0700
UKRAINIAN CERAMICS PARCELS & TRAVEL
77 ONTARIO VIEW STR., **ROCHESTER**, N.Y.
14617 TEL (716)275-7474
MARK'S FURNITURE STORE
1105 LINCOLN AVE., **UTICA**, NY, 13502
TEL (315) 733-0719, FAX (315) 724-3726
COSMOS PARCELS
122 FIRST AVE., **NEW YORK**, NY, 10009
TEL (212) 533-2906, FAX (212) 533-2906
DELTO EUROPA CORP
318 EAST 9TH STR., **NEW YORK**
, N.Y., 10003, TEL (212)228-3266
VARSOVIA TRAVEL & SHIPPING INC
74 EAST 7TH STREET, **NEW YORK**,
N.Y. 10003, TEL (212) 529-3256 (4745)
TEODOR MALYNIAK
5867-61 STR., **MASPETH**, N.Y., 11378
TEL: (718)381-5180

POSTNET
1858 PLEASANTVILLE RD., **BRIARCLIFF MANOR**,
NY 10510, TEL (914)762-6514
KARPATY TRAVEL
703 S. BROAD ST., **TRENTON**, N.J. 08611
TEL (609)393-9455, FAX (609)393-6352
TRANS EUROPA INC.
8102 ROOSEVELT BLVD., **PHILADELPHIA**,
PA., 19152, TEL (215) 331-9060,
MANUSEY MUSIC & GIFT
244 WEST GIRARD AVE., **PHILADELPHIA**
PA. 19123, TEL (215) 627-3093
HOWERLA PARCELS
1307 EAST CARSON ST., **PITTSBURG**
PA. 15203, TEL (412) 481-2250
BONNIE MURAL
239 MCGOVERN BLVD., **WIRETON**
PA. 15001 TEL (412) 457-2307
KARPATY PARCELS
2020 WEST CHICAGO AVE., **CHICAGO**
ILL., 60622, TEL (312)278-7353

DELTA IMPORT CO. (MARIA LESCHUK)
2241 WEST CHICAGO AVE., **CHICAGO**
ILL., 60622, TEL (312) 235-7788
ANGELOV GRACE
303 EDGEWOOD AVE., **NEW BRITAIN**
CT., 06053, TEL (203) 225-7340
OHIO EXPORT CO. **1-800-884-1730**
4089 STATE RD., **PARMA**, OHIO 44134
TEL (216) 884-1738, FAX (216) 845-4133
BAZAR GIFT PARCEL INC.
4434 STATE RD., **CLEVELAND**, OHIO
44134, TEL (216) 845-6078
DINISTER CO. INC.
4408 BRUENING DR., **PARMA**, OHIO
44134, TEL (216) 842-4961
ANDRIJ HICHKO
12690 GALLAGHER **DETROIT** MICHIGAN
48212, TEL (313) 893-7469
YURI MARUSCHAK
72 CO. RD. #42, **APPLE VALLEY** MN
55124, TEL (612) 432-6932, (612) 432 3939

ПАКУНКИ В Україну, Білорусь, Молдову, Прибалтику та Росію.
МАЄМО ПРОДУКТОВІ ПАКУНКИ, ПРОДАЄМ АВТА, ТРАКТОРИ, ЕЛЕКТРОТЕХНІКУ, ДОРУЧАЄМО ГРОШІ.
SPECIAL $ 0.69
ЗАБИРАЄМ ПАКУНКИ З КОЖНОЇ ХАТИ В АМЕРИЦІ.
КОРОТКОЧАСНА ПРОПОЗИЦІЯ
1 800 727 - 2351

Заслужена нагорода за довголітню суспільну працю

У понеділок, 20-го червня ц.р., на Зелені Свята, відбулося прилюдне офіційне вручення пропам'ятного щитика і медалі св. Володимира довголітньому голові ЦПУЕН мґрові Антонові Мельникові, відомому суспільному і політичному діячеві, який був співосновником, а в роках 1971-73 президентом Світового Конґресу Вільних Українців (СКВУ).

Святочна зустріч приятелів і громадянства відбулася в Мюнхені, Німеччина, в просторій парафіяльній залі після Богослуження, яке відправив о. Мирон Мольчко в сослуженні о. Ігорем і о. Михайлом. Після проповіді о. М. Мольчко відчитав у церкві постанову Президії СКВУ про надання медалі св. Володимира мґрові А. Мельникові у 25-ліття діяльности СКВУ. Серед присутніх в залі були відомі суспільні діячі і науковці та представники товариств і організацій, а серед них проф. І. Б. Цюцора, проф. Ю. Бойко, д-р О. Вінтоняк, о. протопресвітер П. Дубицький, о. парох М. Мольчко, мґр М. Антохій та інші довголітні співробітники різних клітин нашого суспільного життя, а також Сестри Служебниці.

Мґр А. Мельник, уродженець Посяння в 1920 році, свої правничі студії закінчив в Українському Вільному Університеті в 1952 році, потім був викладачем міжнародного права в УВУ.

Привітав мґра А. Мельника зі заслуженою нагородою проф Ю. Бойко, що знав його ще зі Львова, у воєнні часи, з тодішньої підпільної діяльности, а медалю св. Володимира і пропам'ятний щитик СКВУ вручив нагородженому проф. Т. Б. Цюцора. Проф. Ю. Бойко у своєму слові наголосив суспільну і політичну діяльність мґра А. Мельника як голови ЦПУЕН в Мюнхені, як діючого в роках 1971-73 голову СКВУ, як діяча ДЦУН Ради в Мюнхені (був віцепрем'єром 10 років) та як діяча в рамках КОГЦУ, в 1965-79 роках (як голова і як заступник голови 14 років), в наших суспільних європейських організаціях.

Отець Палладій Дубицький наголосив тернисту путь в житті мґра А. Мельника в часі війни — про його ув'язнення в німецьких тюрмах та запротоpення до концентраційного табору у Фльоссенбурґ — Лянґгельд в 1944-45 роках.

Мґр А. Мельник подякував Президії і Секретаріятові СКВУ за пам'яткове відзначення його суспільної діяльности в центральних наших установах і за вручення медалі і щитика СКВУ. При цьому треба відмітити, що головою Центрального Представництва Української Еміґрації в Німеччині мґр А. Мельник був в 1964-89 роках.

При цьому треба також згадати, що від чотирьох років мґр Мельник є вже емеритом, але і дальше цікавиться суспільним життям, є дальше головою Т-ва Політичних В'язнів та почесним директором Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) на Німеччину. Приємно згадує свою подорож в цьому році до Львова і відвідини своїх рідних і знайомих.

Після офіційного привітання відбулася товариська зустріч.

Гарне музичне обрамовання цієї зустрічі дали піяністка Мирослава Лин та відома співачка Ліна Чурай, що виконали декілька наших пісень.

Д-р Б. Кузь

* SERVICE *
Українська фірма "КАРПАТИ"
Complete Building Renovations
Painting Brick, Pointing, Painting Decoration, Tiles, Roofing, Plumbing, Bathrooms, Electric and Welding
Fully insured.
Tel. (718) 507-8738
Beeper (718) 644-5174

M. Ракушеві сповнилось 80 літ

Дня 9-го липня 1994 р. Товариство Сеньйорів у Маямі Фла. відзначило уродини свого голови, жертвенного громадянина, прикладного парохіянина української католицької церкви Миколи Ракуша. Отець шамбелян Іван Стевинський відправив Святу Літургію в українській католицькій церкві в м. Міренні М. Ракуша, опісля запрошені приятелі і голови місцевих організацій зійшли ся на обід.

Молитву відмовив о. парох, а інж. Михайло Ковальчук, заступник голови товариства Сеньйорів привітав Ювілята, його дружину Ірину і гостей. Коротко розповів про діяльність М. Ракуша у нашій громаді. Під час обіду присутні складали побажання М. Ракушеві та дякували за його щиру працю для громади і церкви. Проф. д-р Микола Чировський — секретар товариства прочитав побажання від усіх членів і сам побажав ювілятові, щоб ще довгі роки працював на користь товариства. Найкраще побажання зложила „Сусідові" — так назвала М. Ракуша співачка Вероніка Цегельська відспіванням „Многая літа" сольо. Усі гості також відспівали „Многая літа" — ювілятові.

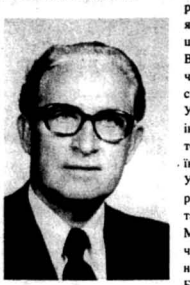
М. Ракуш

Микола Ракуш народився 27-го червня 1914 року в заможній і свідомій українській родині Василя і Юлії з Добровольських. Початко ву освіту одержав в Тернополі, вищі торговельні курси з адміністрації, книговодства та бухгалтерії у Львові. Перші свої праці зачинає у приватних і кооперативних підприємствах (Народна Торгівля в Тернополі). У короткому часі стає власником фірми „Залізні товари, будівельні матеріяли і господарські машини". Це перша українська фірма в Тернополі. В цей час українцеві бути власником фірми не було легко. Але завдяки солідній і тяжкій праці та підтримці свідомого українського населення, не зважаючи на нерихильне оточення та велику конкуренцію (коло 30 неукраїнських складів) фірма М. Ракуша розвивалась і росла.

Від молодих літ М.Ракуш брав активну участь в культурно-громадському житті як „Просвіта", „Рідна Школа", „Міщанське Братство" був членом і входив до Управи Союзу Купців і Промислового Банку, передплачує українські журнали і часописи.

У 1943 році одружується з учителькою Іриною Берестянською і вкоротці є змушені опустити свій рідний Тернопіль. Під час війни перебувають в Австрії та Німеччині, а врешті доля веде їх у Чикаго, звідкіля по 18 роках переїздять до Маямі, Фла., де від 1968 року займаються продажем нерухомого майна. Від першого дня у Маямі вони включаються у всі організації і є їх активними членами, часто входять до Управи. М. Ракуш був головою і касиром 368-го Відділу УНСоюзу, 1972 до 1975 року головою УККА, а опісля від 1981 до 1988 УАКРади, членом засновником місцевої кредитівки і 15 літ головою комісії членів. Він також член церковного комітету і довгі роки був головою і фінансовим секретарем найстаршої маямської організації Українських Американський Клюб, який об'єднує усі організації. Помагав Українським Танцюристам Маямі. Був мостом, який лучив молодих і старших та дбав про співпрацю. Визначну ролю відіграв як член комітету організації святкування 1000 Хрищення України. За його стараннями і інж. М. Ковальчука проєктом на фронтовій стіні української католицької церкви Успення Пречистої Діви Марії є вмурована пропам'ятна таблиця Хрищення України. М. Ракуш посвячує багато часу для помочі старшим і немічним мешканцям Маямі Біч. Дбає про тих, які немають родини, які в чужім середовищі самі не можуть жити. Завдяки йому, ці самітні та немічні мають опіку і щиру особу біля себе. Також дбає, щоб у своїх завіщаннях люди залишали датки на наші організації і церкви.

А матеріяльна жертвність їх М. та І. Ракушів, непересічна. Щедрий даток на Фонд Катедр Українознавства у Гарварді 265,000 дол.; 8,000 дол. на „Енциклопедію Українознавства", видання проф. Володимира Кубійовича; 2,000 на Наукове Товариство ім. Шевченка; „Український Історик", Земельний фонд при ЗУАДК для помочі українцям в Бразилії, св. Софія у Римі, церква у Ґрюді, з постанням вільної України жертвенність переноситься на рідні землі, РУХ, медична апаратура, 10,000 дол. на виховання священиків фонд Єпископа Василя Лостена, 10,000 дол. на Інститут ім. Андрея Шептицького в Оттаві. Святкуючи своє 50-ліття в Україні, подарували 5,000 дол. на видання книжок для початкових і середніх шкіл України.

Не забувають вони і за місцеві організації, щедро жертвують на католицькі церкви в Чикаго, Вашінґтоні і Маямі 20,000 дол. Український Американський Клюб (10,000), а також на Музей в Ню Йорку і СУА.

Товариство Сеньйорів з цієї нагоди жертвували на Суспільну Опіку СУА — Фонд Допомоги Дітям і Молоді Чорнобиля, а гості 315 дол. також на цей самий фонд. О. і М. Ковальчуки 1,000 дол. на Український Музей, а сам ювілят жертвував 1,000 дол. на потреби СКУ.

Мирослава Хойнацька Тершаковець

Захід...

(Закінчення зі стор. 1)

ти" і що всі учасники бангкокської зустрічі повинні активно підтримати демократично вибраний уряд Камбоджі й розірвати будь-які зв'язки з „червоними хмерами".

В той самий час „червоні хмери" оприлюднили заяву, в якій закликають Адміністрацію Зєднаних Стейтів, уряди Франції, Австралії та інших країн припинити військову допомогу для Пномпеню. Заява остерігає, що у випадку продовження цієї допомоги хмерський „тимчасовий уряд Камбоджі" залишає за собою право купувати зброю за кордоном, „щоб захистити себе".

Як відомо, цей „тимчасовий уряд Камбоджі" жодна країна не визнала.

SVOBODA
Established 1893
Oldest and foremost Ukrainian-language daily in the United States
Published daily except Sundays, Mondays and holidays

THE UKRAINIAN WEEKLY
Established 1933
English-language weekly newspaper offering a Ukrainian perspective on the news
Published Sundays

PUBLISHED BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 • (201) 434 0237

RATE CARD
BEST MEDIUM TO REACH ALL UKRAINIANS IN THE UNITED STATES OF AMERICA AND CANADA

Advertising Contract

with „SVOBODA" — Ukrainian Daily ☐
with THE UKRAINIAN WEEKLY ☐

1-9 ads ..... $12.00 per inch/Sc
10 or more ads ..... 20% discount
24 or more ads ..... 25% discount
52 ads ..... 30% discount

Firm _____
Address _____
Per _____

ADVERTISING RATES FOR
"SVOBODA" — *Ukrainian Daily*
ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY NOON THREE DAYS BEFORE PUBLICATION.
OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 8 30 A.M

FULL PAGE (160") — $1,800.00
HALF PAGE (80") — $ 900.00
QUARTER PAGE (40") — $450.00
EIGHTH PAGE (20") — $230.00

1 *All General Advertising* ..... 1 inch, single column — $12.00
2 *Fraternal and Community Advertising:* ..... 1 inch, single column — $ 7.50
3 *Information on Mechanical Requirements*

a) *Width of one column* — 1¼ inches
b) *Length of column* — 20 inches
c) *Columns to a page* — 8

***

THE UKRAINIAN WEEKLY *(Published in English on Sundays)*
ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION. FRIDAY NOON.

Advertising rates for The Ukrainian Weekly

All General Advertising — 1 inch, single column — $12.00
Fraternal and Community Advertising — 1 inch, single column — $ 7.50

FULL PAGE (58") — $600.00
HALF PAGE (29") — $310.00
QUARTER PAGE (14¾") — $165.00
EIGHTH PAGE (7¼") — $ 85.00
FOUR-PAGE CENTERFOLD PULLOUT — $2,900.00

a) Width of one column — 2 5/16 inches
b) Length of column — 14¾ inches
c) Columns to a page — 4

ALL ADVERTISEMENTS ARE SUBJECT TO APPROVAL

Photo reproduction:
a) single column — $ 9.60
b) double column — $12.00
c) triple column — $12.40

NOTE:
1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to Mrs. Maria Szeparowycz, advertising manager.
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly.

Іван Кедрин
ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ
СПОМИНИ та КОМЕНТАРІ
Ціна: $21.25 з пересилкою
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ANKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550
ВСІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ПРОСИМО ЗАМОВЛЯТИ в АРЦі. На складі книжки ВСІХ видавництв.
Отримаєте на наступний день після телефонного замовлення

* ПРАЦЯ *

ПОШУКУЮ
людей до праці в Н. Дж. (огрівання-охолодження, водопровідництво) необхідне право їзди. **Тел.: (908) 382-6281 по 8-ій веч.**

ПОШУКУЄМО
жінку до опіки над двома дітьми і легкої домашньої праці.
Мешкання, харчі і заплата.
Тел.: (201) 267-7166 по 7:00 год. веч.

ПОШУКУЄМО
мужчину до праці при будинках. Мешкання на місці.
Тел.: (718) 459-1651, 784-7268 питати за Каролиною

ПОШУКУЄМО
жінку до опіки 3-ох дітей (2-ох школьного віку) та до домашньої праці.
Тел.: (201) 857-2704 після 7-ої веч.

НА ПРОДАЖ

У ЛЬВОВІ (УКРАЇНА)
продається 3-х кімнатна квартира та гараж. Третій поверх 5-ти поверхового будинку. Район Новий Львів. Телефони: **(718) 336-8170, (718) 332-3728 Ню Йорк або 42-5892 у Львові**

* РОЗШУКИ *

Родина з України розшукує **Приїму Богдана Васильовича 1939 р., який в 1966 році проживав з батьком Прийомою Василем Степановичем за адресою: 347 Danfort Canada, Toronto Ont.**
Телефонувати: (617) 522-8282

* FUNERAL DIRECTORS *

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Давид Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555

Від 1928
SENKO FUNERAL HOMES
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ СЕНКА
Єдине в Ню Йорку похоронне заведення власником і управителем якого є українська родина
- традиційні українські услуги, що проводяться особисто;
- організація похоронів у Брукліні, Бронксі, Ню Йорку, Квінсі, Лонґ Айленді тощо;
- на всіх цвинтарях, включно з цвинтарями св. Духа і св. Андрія;
- організуємо міжнародні перевезення;
- зручне полагодження похоронів.

HEMPSTEAD FUNERAL HOME - 89 Peninsula Blvd. Hempstead, N.Y. 11550 1-516-481-7460
SENKO FUNERAL HOME - 83-15 Parsons Blvd. Jamaica, N.Y. 11432 1-718-657-1793
SENKO FUNERAL HOME - 213-215 Bedford Avenue Brooklyn, N.Y. 11211 1-718-388-4416
24 ГОДИНИ НА ДОБУ, 7 ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ.